
NOVI VODIČ PO MUZEJU GRADA ZAGREBA

VESNA LEINER □ Muzej grada Zagreba, Zagreb

Muzej grada Zagreba nalazi se na Gornjem gradu, u nekadašnjem samostanu klarisa, izgrađenome u 17. st. Novi stalni postav otvoren je 1997. godine, a prezentira prošlost Zagreba od prapovijesti do kraja 20. st. Muzej priređuje i povremene izložbe te organizira edukativne radionice za djecu predškolske i školske dobi.

U proteklim godinama Muzej je inicirao suradnju s udrugama koje skrbe o osobama s invaliditetom, a jedna od njih je i Hrvatska udruga gluhoslijepih Dodir. Tijekom suradnje s njom pokazala se potreba da im se, osim organiziranja edukativnih radionica, olakša razgledavanje stalnoga postava. Tako je niknula ideja o izradi specijaliziranog vodiča koji bi tom dijelu populacije omogućio samostalni kontakt s bogatom prošlošću grada Zagreba.

Od ideje do realizacije protekle su tri godine. Kako je 2005. godina bila *europska godina društvene odgovornosti*, bila je to idealna prigoda da se projekt realizira. Uz novčanu potporu Zagrebačke banke i u sklopu njezina programa društvene odgovornosti - *Zajedno*, Muzej grada Zagreba uspio je tijekom 2005. godine dovršiti i tiskati *Vodič po Muzeju grada Zagreba za slijepce, slabovidne, gluhoslijepce i sve one koji imaju poteškoća s vidom*. Tako je u povodu Međunarodnog dana muzeja 18. svibnja potpisan Ugovor između Muzeja i Zagrebačke banke te je, 13. listopada - u povodu Međunarodnog dana bijelog štapa - u Muzeju grada Zagreba Vodič predstavljen javnosti. Tiskanjem *Vodiča za slijepce i slabovidne osobe*, jedinoga takvog vodiča po muzejskom postavu u Hrvatskoj, Muzej grada Zagreba dosegno je standarde muzejskih ustanova u Europskoj uniji.

Vodič ima 90 stranica. Na 70 stranica tekstualno su prezentirane teme iz stalnog postava Muzeja, otisnute uvećanim tiskom i Braillovim pismom. Nadalje, na 20 stranica nalaze se reljefno dorađene fotografije predmeta iz postava i tlocrti Muzeja.

Kada se posjetitelj upozna s tlocrtom Muzeja, *Vodič* ga usmjerava kroz stalni postav, odnosno kroz 45 izloženih tema (npr. *Slobodni kraljevski grad na Gradecu, Parkovi i šetališta, Doba hrvatskog narodnog preporoda, Ilica postaje glavna trgovačka ulica, Zagreb u samostalnoj državi Hrvatskoj ...*) te kroz Zbirku donacija gradu Zagrebu (*August Šenoa i Zagreb, Kabinet glazbenih automata Ivana Gerersdorfera* i dr.). Preko njih posjetitelj upoznaje politički, crkveni, gospodarski, urbanističko-komunalni, kulturni i zabavni život Zagreba. Kako bi se olakšalo kretanje po Muzeju, unutar tekstova istaknut je i položaj predmeta u prostoriji te smjer kretanja (desno-lijevo, gore-dolje) i fizičke prepreke. Također se tekstualno upozorava na predmet koji se može opipati te na mjesto gdje se on nalazi. Na kraju, u poglavlju *Informacije*, opisani su putovi kojima se iz Donjega grada dolazi u Muzej te navedeno radno vrijeme i servisne informacije.

Pomoću tog *Vodiča*, zacijelo prvi put, zahvaljujući reljefnom tisku, slijepa osoba percipira izgled sramotne maske iz 17. st. i najstarijega kamenog grba slobodnoga i kraljevskog grada na brdu Gradecu iz 15. st. Nadalje, dostupan im je izgled putne torbe Ljudevita Gaja iz prve polovice 19. st. te konture lika profesora Baltazara i još 16 drugih predmeta iz stalnog postava.

Treba istaknuti da je slijepim i slabovidnim osobama omogućen i ulaz u Muzej uz pratnju psa vodiča.

S namjerom da i nadalje skrbimo upravo o toj grupi posjetitelja i olakšamo im posjet Muzeju grada Zagreba, planiramo postaviti još suvremenih pomagala za njihovo lakše kretanje po Muzeju. Riječ je o trakasto obilježenoj stazi te njima prilagođenom audiovodiču.

Usto, u izradi su replike odabranih, a njima nedostupnih predmeta iz stalnog postava koje će, inkorporirane u nj, slijepim i slabovidnim osobama omogućiti izravan doticaj s materijalnim svjedočanstvima zagrebačke povijesti.

A NEW GUIDE FOR THE BLIND AND VISUALLY CHALLENGED TO ZAGREB MUNICIPAL MUSEUM

In recent years, Zagreb Municipal Museum has followed up on its collaboration with associations that look after the interests of special needs groups; one such is the Croatian association for the deaf-blind, Dodir, meaning Touch. While working with this group, the museum became aware of the need not only to organise educational workshops but also to facilitate "viewing" of the museum. This led to the idea of making a specialised *Guide for the Blind and Visually Challenged*, the only such guide to a museum display in Croatia. It already has 90 pages - on 70 pages there is a textual presentation of the themes of the permanent display of the museum, printed in large type and in Braille, and 20 pages include relief-enhanced photographs from objects from the display and of the Museum's floor plans.

IM 36 (1-2) 2005.
POGLEDI, DOGAĐAJI, ISKUSTVA
VIEWS, EXPERIENCES, EVENTS

sl.1. Vodič po Muzeju grada Zagreba
Vodič je namijenjen je slijepima, slabovid-
nima, gluhoslijepima i svima onima koji
imaju poteškoće s vidom.
Muzej grada Zagreba, 2005.